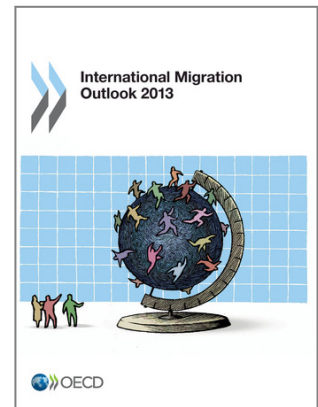

OECD *Multilingual Summaries*

International Migration Outlook 2013

Summary in Slovak

Read the full book on: 10.1787/migr_outlook-2013-en

Výhľad v oblasti medzinárodnej migrácie na rok 2013

Zhrnutie v slovenčine

HLAVNÉ TRENDY

- Imigračné toky v krajinách OECD narastajú, no ani zďaleka nedosahujú úroveň z obdobia pred začatím krízy. V roku 2011 všeobecne narástla celková trvalá imigrácia v krajinách OECD v porovnaní s rokom 2010, no ani napriek tomu nepresiahla štyri milióny. Na základe predbežných údajov z roku 2012 sa očakáva ďalší nárast. Dočasná migrácia za prácou ostala v podstate na úrovni roka 2010, t. j. niečo pod dva milióny prípadov. Krajiny OECD sú aj naďalej atraktívne pre študentov z celého sveta, pričom podiel zahraničných študentov vzrástol v roku 2010 o 6 percent oproti roku 2009.
- Z hľadiska migrácie do krajín OECD sú aj naďalej dôležitými krajinami pôvodu India a Čína, no kvôli zvýšenej mobilite v rámci EÚ obsadili Poľsko a Rumunsko tento rok druhé a tretie miesto (prvá priečka patrí Číne). V roku 2011 vzrástol voľný pohyb v rámci európskych krajín OECD a v porovnaní s migráciou v ostatných regiónoch je štyrikrát bežnejší. Okrem toho sa zvýšil aj odliv ľudí z krajín najväčšmi zasiahnutých krízou, najmä z krajín južnej Európy, a to o 45 % od roku 2009 do roku 2011.
- V roku 2011 narástol počet ľudí, ktorí hľadali azyl v krajinách OECD, o viac než jednu pätinu a po prvýkrát od roku 2003 prekročil 400 000. Tento trend potvrdzujú aj predbežné údaje z roku 2012. Medzi najčastejšie cieľové krajiny patrí USA, Francúzsko a Nemecko. Najmä kvôli tzv. „arabskej jari“ sa Taliansko stalo v roku 2011 krajinou so štvrtým najväčším počtom imigrantov.
- Mnohé vlády zaujali reštriktívnejší postoj k zamestnávaniu cudzincov, pretože v boji proti rastúcej nezamestnanosti sa snažia chrániť domácu pracovnú silu. Krajiny však prijali aj opatrenia na uľahčenie situácie pre zahraničných pracovníkov, ktorí stratili prácu, najmä prostredníctvom povolenia na pobyt a hľadanie práce. Mnohé krajiny zavádzajú bodovacie systémy najmä kvôli flexibilita, ktorú poskytujú pri výbere vysokokvalifikovaných uchádzačov. Pozornosť sa venuje aj programom na prilákanie investorov a podnikateľov.
- Situácia migrantov na pracovnom trhu sa za ostatné roky zhoršila, aj čo sa týka úrovni aj v porovnaní s domácimi pracovníkmi. Celkovo sa v rozmedzí rokov 2008 až 2012 zvýšila nezamestnanosť cudzincov o 5 percentuálnych bodov, pričom u domáceho obyvateľstva to bolo len o 3 percentuálne body. Dlhodobá nezamestnanosť migrantov sa v mnohých krajinách OECD stáva vážnym problémom. V roku 2012 si takmer polovica nezamestnaných migrantov hľadala prácu dlhšie než rok.
- Kríza negatívne ovplyvnila najmä mladých a nekvalifikovaných imigrantov, o niečo menej ženy a vysokokvalifikovaných migrantov. Najväčší vplyv sa prejavil na migrantoch z Latinskej Ameriky a severnej Afriky. Napríklad migranti, ktorí prišli do Európy zo severnej Afriky, čelili v roku 2012 rekordne vysokej nezamestnanosti – až 26,6 %.
- Dôraz na verejné fondy určené na integračnú politiku sa v jednotlivých krajinách líši aj napriek spoločnej potrebe podporovať integráciu migrantov na pracovnom trhu s cieľom zabrániť potenciálnym dlhodobým dôsledkom, a to najmä na mladých migrantov a ich deti, ktoré sa narodili v danej krajine. Niektoré krajiny aj naďalej investujú značné verejné zdroje do integračných iniciatív, kým iné ich zasa výrazne okliešťujú kvôli hospodárskej kríze a fiškálnym obmedzeniam.

Vplyv imigrácie na finančnú situáciu

Otázka, či sú imigranti zdrojom alebo záťažou verejných financií, je predmetom mnohých diskusií. Podľa odhadov ovplyvňujú finančný rozpočet iba minimálne, nie viac ako o 0,5 % HDP, či už z pozitívneho alebo negatívneho hľadiska. Imigranti sa však zvyčajne nachádzajú v menej priaznivej finančnej pozícii v porovnaní s domácim obyvateľstvom, a to najmä preto, že často platia nižšie dane a príspevky na sociálne zabezpečenie, no nie kvôli vyššej miere závislosti na sociálnej pomoci.

Vekový profil imigrantov predstavuje dôležitý faktor pri vysvetľovaní rozdielov medzi jednotlivými krajinami z hľadiska finančnej pozície imigrantov. Vek v čase príchodu je zároveň kľúčovým elementom pre určenie čistej aktuálnej hodnoty budúcich znížených finančných príspevkov imigrantov. Aj napriek tomu však vo väčšine systémov výberu migrantov na pracovné pozície zohráva vek relatívne bezvýznamnú úlohu v porovnaní s ostatnými faktormi, akými sú napríklad profesionálne skúsenosti, jazyk a vzdelanie. Všeobecne povedané, rozdiely v zložení populácie migrantov podľa kategórií (práca, rodina, humanitárne dôvody) do značnej miery ovplyvňujú rozdiely medzi jednotlivými krajinami z hľadiska finančnej pozície migrantov v porovnaní so situáciou domáceho obyvateľstva.

Zamestnanosť je jediným najdôležitejším určujúcim faktorom čistého finančného príspevku migrantov, a to najmä v krajinách so štedrým sociálnym systémom. Zvýšenie zamestnanosti imigrantov na úroveň zamestnanosti domácich obyvateľov by prinieslo významné finančné zisky pre hospodárstva mnohých európskych krajín OECD.

Diskriminácia imigrantov

Diskriminácia voči migrantom a ich deťom na pracovnom trhu a v spoločnosti môže narušiť sociálnu súdržnosť a znížiť záujem o investovanie do vzdelania. Okrem toho môže pre hostiteľskú krajinu predstavovať aj hospodársku stratu. Meranie diskriminácie je náročné, no podľa štúdií je pri hľadaní práce a snahe získať pozvanie na pracovný pohovor bežné, že imigranti a ich deti musia odoslať viac ako dvojnásobný počet žiadostí než osoby, ktoré majú rovnaký životopis, no bez záznamu o migrácii. Z toho teda vyplýva, že najväčší vplyv diskriminácie sa prejavuje pri prijímaní do zamestnania, hoci môže následne ovplyvniť aj kariérny postup a mzdové ohodnotenie.

Väčšina krajín OECD prijala opatrenia na boj proti diskrimináciám, ktoré sa však líšia z hľadiska rozsahu a charakteru. Najčastejšie sa používajú právne prostriedky. Mnohé krajiny OECD takisto uviedli do praxe politiky tzv. „pozitívnej diskriminácie“, ktoré sa zakladajú na cieľoch a kvótach, a tiež rôzne nástroje ako napríklad anonymné životopisy. Preukázalo sa, že ak sú tieto opatrenia precízne prepracované, dokážu efektívne bojovať proti diskriminácii. V mnohých krajinách OECD sa tiež testujú politické nástroje na podporu rozmanitosti. Je ťažké zhodnotiť ich efektívnosť, pretože sa na nich podieľajú najmä tí zamestnávateľia, ktorí sa o rozmanitosť zaujímajú najviac. Pri prekonávaní negatívnych stereotypov zohráva veľmi dôležitú úlohu verejné povedomie, ktoré sa javí ako hlavný zdroj diskriminačného správania.

Najdôležitejšie zistenia

- V období rokov 2001 až 2011 tvorila imigrácia 40 % celkového nárastu populácie na území krajín OECD.
- V roku 2011 vzrástla trvalá imigrácia do krajín OECD o 2 %. Predbežné údaje hovoria o rovnakom náraste aj v roku 2012.
- V roku 2011 sa imigrácia v kontexte voľného pohybu osôb v Európe opätovne zvýšila na 15 % po tom, ako počas krízy (2007 – 2010) klesla takmer o 40 %.
- V Európe je takmer každý druhý pracujúci imigrant najatý zo zahraničia.
- Počet zahraničných študentov neustále rastie a v roku 2010 prekročil počet 2,6 milióna.
- Podiel migrantov z Ázie v migračných tokoch do krajín OECD neustále rastie a v roku 2011 dosiahol 36 %. Tým sa Ázia ako kontinent pôvodu dostáva na miesto tesne za Európou.
- Počet žiadateľov o azyl v krajinách OECD stúpol v roku 2011 o viac než 20 % a v roku 2012 o 7 %.
- Desať nových krajín prijalo v roku 2012 Európsku smernicu o modrej karte EÚ, ktorú teraz vydávajú všetky signatárske krajiny.
- V rokoch 2011 a 2012 zmenilo sedem krajín OECD existujúci systém, aby prilákali na svoj pracovný trh zahraničných kvalifikovaných absolventov.

- V krajinách OECD všeobecne platí, že narastajúca miera nezamestnanosti ovplyvňuje imigrantov výraznejšie než domáce obyvateľstvo. V roku 2012 sa miera nezamestnanosti imigrantov zvýšila v porovnaní s rokom 2008 z 8,1 % na 12,9 %, pričom v prípade domácich obyvateľov vzrástla iba z 5,4 % na 8,7 %.
- V období rokov 2008 až 2012 sa podiel viac než rok nezamestnaných imigrantov v rámci všetkých nezamestnaných imigrantov v krajinách OECD zvýšil z 31 % na 44 %.

© OECD

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

K dispozícii sú bezplatne v on-line kníhkupectve OECD: www.oecd.org/bookshop

Viac informácií získate v Divízii autorských práv a prekladov OECD Riaditeľstva verejných záležitostí a komunikácie: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštívte našu webovú lokalitu www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2013), *International Migration Outlook 2013*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/migr_outlook-2013-en